

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE

УСТАВНИ СУД

CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, 22 janar 2015
Nr. ref.:RK750/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI60/14

Parashtrues

Tomë Krasniqi

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 35/2014, të 12 shkurtit 2014

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Parashtrues i kërkesës është z. Tomë Krasniqi (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), me vendbanim në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës e konteston Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 35/2014 të 12 shkurtit 2014, i cili i është dorëzuar atij më...

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimit të kontestuar, i cili pretendohet t'i ketë shkelur të drejtat e parashtruesit të kérkesës, të garantuara me Kushtetutën e Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), përkatësisht neni 23 [Dinjiteti i Njeriut], neni 24 [Barazia para Ligjit], neni 46 [Mbrojtja e Pronës], neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], neni 145 [Vazhdimësia e Marrëveshjeve Ndërkombëtare dhe e Legjislacionit të Aplikueshëm] dhe nga Konventa Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (në tekstin e mëtejmë: Konventa), neni 1 [Detyrimi për të respektuar të drejtat e njeriut], neni 3 [Ndalimi i torturës], neni 14 [Ndalimi i diskriminimit], neni 1 i Protokollit 1 [Mbrojtja e Pronës] dhe neni 9 i Konventës Ndërkombëtare për të Drejtat Ekonomike, Sociale dhe Kulturore (në tekstin e mëtejmë: KNDESC).
4. Përveç kësaj, parashtruesi i kérkesës kërkon nga Gjykata që mos ta zbulojë identitetin e tij. Parashtruesi i kérkesës i referohet nenit 36 [E Drejta e Privatësisë] të Kushtetutës, nenit 17 [Parimi i Publicitetit] të Ligjit dhe nenit 1 [Detyrimi për të respektuar të drejtat e njeriut] dhe 14 [Ndalimi i diskriminimit], të Konventës, pa ofruar ndonjë arsyё për një kérkesë të tillë.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe në rregullin 56 të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

6. Më 31 mars 2014, parashtruesi i kérkesës dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
7. Më 3 prill 2014, Kryetari i Gjykatës me Vendimin, Nr. GJR. KI60/14 caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese, dhe me Vendimin, Nr. KSH. KI39/14 caktoi Kolegin shqyrties të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Enver Hasani.
8. Më 13 maj 2014, Gjykata njoftoi parashtruesin e kérkesës për regjistrimin e kérkesës dhe ia dërgoi një kopje të kérkesës Gjykatës Supreme.
9. Më 15 shtator 2014, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, me Vendimin Nr. KSH. KI60/14, zëvendësoi gjyqtarin Robert Carolan me gjyqtarin Ivan Čukalović, si anëtar të Kolegit shqyrties.

10. Më 17 shtator 2014, Kolegji shqyrtues e shqyrtoi reportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

11. Baza faktike e kërkesës KI60/14 është e njëjtë si ajo në kërkesën KI39/11, e cila gjithashtu ishte dorëzuar në Gjykatë nga parashtruesi i kërkesës. Kjo kërkesë ishte refuzuar si e papranueshme për shkak të mosshterimit të mjeteve juridike (shih Aktvendimin për papranueshmëri KI39/11 të 15 janarit 2013).
12. Më 11 qershor 1998, Fondi për Sigurimin Pensional dhe Invalidor të Kosovës (Aktvendimi nr. 181-1/98) i njeh parashtruesit të kërkesës të drejtën në pension që nga 3 maji 1998.
13. Parashtruesi i kërkesës ka gjuar të drejtën e pensionit të pleqërisë deri në nëntor të vitit 1998, mirëpo, për shkak të rrethanave në Kosovë, në fillim të vitit 1999, e drejta e parashtruesit për shfrytëzimin e pensionit të pleqërisë ishte ndërprerë pa kurrfarë baze ligjore.
14. Më 4 maj 2007, parashtruesi i kërkesës paraqiti padi në Gjykatën Themelore në Prishtinë (më parë e njohur si Gjkata Komunale) kundër Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, me pretendimin se ajo është e obliguar ta kompensojë dhe të vazhdojë me pagesa, në pajtim me Vendimin nr. 181-1/98 të 11 qershorit 1998.
15. Më 17 janar 2013, Gjkata Themelore (Aktgjkimi C. nr. 1155/2007) e refuzoi padinë e dorëzuar nga parashtruesi i kërkesës si të pabazuar dhe konstatoi se:

“Gjkata vlerëson se të paditurës Republika e Kosovës-Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale Prishtinë i mungon legjitimiteti pasiv në këtë çështje juridike civile edhe përfaktin se paditësi, siç del nga shkresat e lëndës, s'ka qenë në asnje raport juridik me të paditurën dhe nëasnje dispozitë ligjore nuk është paraparë detyrimi i paditurës që të pranojë obligimet e institucioneve të paraluftës të cilat kanë funksionuar sipas legjislacionit të RS, përfundimisht deri në qershor të vitit 1999. Sipas nenit 1.1 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 1999/1 mbi autorizimet e Administratës së Përkohshme në Kosovë (e cila ka hytë fuqi me 10 qershor 1999), gjithë pushteti legjislativ dhe ekzekutiv në lidhje me Kosovën i vishet UNMIK-ut dhe udhëhiqet nga PSSP. Pas kësaj janë themeluar institucionet e përkohshme të Kosovës për qeverisjen autonome dhe demokratike në nivel komunal dhe qendror”.

16. Parashtruesi i kërkesës ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit në Prishtinë “për shkak të shkeljeve thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore”.
17. Më 7 tetor 2013, Gjkata e Apelit (Aktgjkimi CA. nr. 1144/2013) e refuzoi ankesën e parashtruar nga parashtruesi i kërkesës si të pabazuar dhe e vërtetoi Aktgjkimin e Gjykatës Themelore C. nr. 1155/2007 të 17 janarit 2013.
18. Gjkata e Apelit konstatoi që:

“Qëndrimin juridik të gjykatës së shkallës së parë si të rregullt dhe të bazuar në ligj në tërësi e aprovon edhe kjo gjykatë, për arsyen se aktgjykimi i atakuar nuk është përfshirë me shkelje qenësore të dispozitave të procedurës kontestimore, të nenit 182 pika 2 të LPK, të cilat shkelje gjykata e shkallës së dytë i heton sipas detyrës zyrtare në bazë të nenit 194, të LPK. Për shkak të zbatimit të rregullt të dispozitave dhe për shkak të hetimit të rregullt dhe të plotë të gjendjes faktike e cila nuk vihet në dyshim me asnjë pretendim ankimore, aktgjykimi i shkallës së parë nuk është përfshirë me shkelje qenësore”.

[...]

“Me rregulloren e UNMIK-ut nr. 200/10 është themeluar departamenti administrativ i shëndetësisë dhe i mirëqenies sociale, i cili departamenti nuk është trashëgimtarë i asnjë institucioni të Kosovës të para luftës që do të thotë se nuk është suksesor as i Bashkësisë Vetëqeverisëse të Interesit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Kosovës, me të cilin aktvendim paditësi ka shfrytëzuar të drejtën e pensionit. Është fakt notori se e paditura e ka krijuar Fondin e sigurimeve shoqërore të Kosovës nr. 3/2001. Mirëpo nga Fondi pensional i para luftës tanë fondi pensional i Kosovës nuk ka kurrfarë suksioni andaj edhe e paditura nuk ka obligim që të paguaj pensionet të cilin fond e ka rrëmbyer shteti serb dhe mbetet rreth këtij fondi të lidhet ndonjë marrëveshje në mes të Shtetit të Kosovës dhe atij serb, nga se fondi i cituar për të cilën thirret paditësi ai është fond i qytetarëve të Kosovës dhe se të gjithë qytetarët që kanë kontribuar në atë fond kanë të drejtën e shfrytëzimit meqë të njëjtë kanë kontribuar për krijimin e atij fondi”.

19. Parashtruesi parashtroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit.
20. Më 12 shkurt 2012, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 35/14) e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për revizion duke konstatuar se:

“Gjykatat e instancës më të ulët, drejt i kanë zbatuar dispozitat e procedurës kontestimore dhe të drejtën materiale kur kanë konkluduar se kërkesëpadia e paditësit është e pabazuar, se aktgjykimet e përmendura nuk përbajnë shkelje thelbësore të dispozitave të procedurës kontestimore për të cilat kjo Gjykatë e revizionit kujdeset sipas detyrës zyrtare në kuptim të nenit 215 të LPK”.

[...]

“Sipas Rregullores së UNMIK-ut Nr. 2001/35 është themeluar Administrata Pensionale e Kosovës, si njësi administrative në kuadër të Departamentit kalimtar të Punës dhe Mirëqenies Sociale, e cila përcakton kompetencën dhe përgjegjësitë e Administratës Pensionale si organ i rij, i pavarur që administron pagesën e pensioneve bazë, sipas të cilës Rregullore Administrata Pensionale e Kosovës, nuk ngarkohet me asnjë përgjegjësi lidhur me pensionet e periudhës së para luftës, Edhe me Rregulloren Nr. 2005/20 të datës 29. prill 2005 për ndryshimin e Rregullores së UNMIK Nr. 2001/35 mbi pensionet në Kosovë, me nenin 39 është paraparë që kjo

rregullore shfuqizon çdo dispozitë të ligjit në fuqi që është në kundërshtim me te, e cila rregullore ka hyrë në fuqi më 29. prill 2005, si dhe Ligjin për ndryshimin e Rregullores së UNMIK 2005/20 për ndryshimin e Rregullores së UNMIK 2001/35 për Fondin Pensional të Kosovës, me të cilin është miratuar Ligji për Fondin Pensional të Kosovës, si subjekt i ri i pavarur juridik, sipas të cilit ligj nuk është paraparë se ky fond është suksesor juridik i ish Fondit Republikan për sigurimin pensional dhe invalidorë të punësuarve -Filjala Prishtinë, që ka funksionuar deri më në muajin Qershor të vitit 1999, i cili fond me hyrjen e Kosovës nën administrimin ndërkombëtar ka pushuar funksionimi i tij në territorin e Kosovës, prandaj sipas vlerësimit të kësaj Gjykate, e paditura nuk ka qenë në raport materialo-juridiko civil me paditësin, çka do të thotë se të paditurës i mungon legjitimiteti pasiv në këtë çështje juridike, ngase të paditurat janë subjekte te reja juridike në raport me ato të paraluftës në Kosovë, ndërsa kërkesëpadia e paditësit ka të bëjë me raportet e krijuar sipas vendimit të ish Fondit Pensional të paraluftës, prandaj gjykatat e instancës më të ulët drejtë kanë zbatuar të drejtën materiale kur kane gjetur se kërkesëpadia e paditësit është e pa bazuar dhe si të tillë e kanë refuzuar nga se të paditurave u mungon legjitimiteti pasiv për të qenë palë në procedure”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

21. Parashtruesi i kërkesës pretendon që “*pensionin e pleqërisë e gjëzon mbi bazën e dispozitave të Ligjit të Aplikueshëm mbi Sigurimin Pensional dhe Invalidor i shpallur në Gazetën Zyrtare të KSAK, Nr. 26/83 i datës së 30 qershorit 1983, i cili është i aplikueshëm konform Rregullores së UNMIK-ut Nr. 1999/24*”.
22. Për më tepër, parashtruesi i kërkesës pretendon që “*Autoritetet e UNMIK-ut, e më vonë edhe ato të Republikës së Kosovës, menjëherë pas luftës kanë qenë të detyruara që Kërkuesit i cili para vitit 1999 e ka fituar të drejtën në pension, t’ia sigurojnë dhe mundësojnë marrjen e rregullt të pensioneve, mirëpo, deri më tanj autoritetet e Republikës së Kosovës, ndaj Kërkuesit nuk e kanë respektuar e as zbatuar detyrimin ligjor*”.
23. Në këtë mënyrë, bazuar në atë që u përmend më lart, parashtruesi i kërkesës pretendon që aktgjykimet e gjykatave të instancave më të ulëta ia kanë shkelur të drejtat si në vijim:

a) Shkelja e të drejtave të garantuara me Kushtetutë:

Neni 23 [Dinjiteti i Njeriut], neni 24 [Barazia para Ligjit], neni 46 [Mbrojtja e Pronës], neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], neni 145 [Vazhdimësia e Marrëveshjeve Ndërkombëtare dhe e Legjislacionit të Aplikueshëm]

b) Shkelja e të drejtave sipas së drejtës ndërkombëtare:

KEDNJ

Neni 1 [Detyrimi për të respektuar të drejtat e njeriut], nen 3 [Ndalimi i torturës], nen 14 [Ndalimi i diskriminimit], nen 1 i Protokollit 1 [Mbrojtja e Pronës]

KNDESC

Neni 9

24. Si përfundim, parashtruesi i kërkesës kërkon nga Gjykata që “*pensioni i tij i fituar nga kontributet e paguara, detyrimisht t'i caktohet proporcionalisht me kontributet që janë paguar gjatë shekullit të punës së tij e sipas legjislacionit të punës nga marrëdhënia e punës dhe mbi bazën e punës së kaluar*”.

Pranueshmëria e kërkesës

25. Para së gjithash, Gjykata shqyrton nëse parashtruesi i kërkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri.
26. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet rregullit 36 (1) c) dhe rregullit 36 (2) b) të Rregullores së punës, që parasheh se:

“(1) *Gjykata mund t'i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse: c) kërkesa nuk është qartazi e pabazuar*”.

(2) *Gjykata do të refuzojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:*

[...]

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese

[...].”

27. Gjykata vëren se kërkesa e parashtruesit pretendon shkeljen e nenit 23 [Dinjiteti i Njeriut], nen 24 [Barazia para Ligjit], nen 46 [Mbrojtja e Pronës], nen 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm], nen 145 [Vazhdimësia e Marrëveshjeve Ndërkombétare dhe e Legjislacionit të Aplikueshëm] të Kushtetutës dhe nen 1 [Detyrimi për të respektuar të drejtat e njeriut], nen 3 [Ndalimi i torturës], nen 14 [Ndalimi i diskriminimit], nen 1 i Protokollit 1 [Mbrojtja e Pronës] të KEDNJ-së dhe nen 9 i KNDESC.
28. Megjithatë, Gjykata gjithashtu vëren se parashtruesi i kërkesës nuk ka shpjeguar si dhe pse këto të drejta kushtetuese ishin shkelur me vendimin e kontestuar. Pakënaqësia me vendimin apo thjesht përmendja e neneve dhe dispozitave të Kushtetutës nuk është e mjaftueshme për të ngre një pretendim për shkelje kushtetuese. Kur pretendohen shkeljet e Kushtetutës, parashtruesi i kërkesës duhet të sigurojë argument bindës dhe të arsyetuar mirë në mënyrë që kërkesa të jetë e bazuar.
29. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se, nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit (ligshmëria), që pretendohet të jenë

bërë nga Gjykata Supreme, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura nga Kushtetuta (kushtetutshmëria).

30. Gjykata më tej thekson se nuk është detyrë e saj sipas Kushtetutës të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt, përkitazi me vendimet e nxjerra nga gjykatat e rregullta. Roli i gjykatave të rregullta është t'i interpretojnë dhe t'i zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale. (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999; shih gjithashtu rastin KI70/11 të parashtruesve *Faik Hima, Magbule Hima dhe Bestar Hima*, Gjykata Kushtetuese, Aktvendimi për papranueshmëri i 16 dhjetorit 2011). Fakti i thjeshtë që parashtruesi i kërkesës nuk është i kënaqur me rezultatin e procedurave në rastin e tij nuk mund të ngre kërkesë të argumentueshme për shkelje të të drejtave të tij të mbrojtura me Kushtetutë. Gjykata thekson se parashtruesi i kërkesës ka pasur mundësi të shumta ta paraqesë rastin e tij në gjykatat e rregullta.
31. Gjykata mund të shqyrtojë vetëm nëse provat janë paraqitur në mënyrë të drejtë dhe nëse procedurat në përgjithësi, të vështruara në tërësinë e tyre, janë mbajtur në atë mënyrë që parashtruesi të ketë pasur gjykim të drejtë (shih, *inter alia*, rastin *Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar*, App. nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejtat e Njeriut, miratuar më 10 korrik 1991).
32. Gjykata konsideron se procedurat në gjykatat e rregullta, duke përfshirë edhe ato në Gjykatën Supreme, kanë qenë të drejta dhe të arsyetuara (Shih, *mutatis mutandis*, *Shub kundër Lituanisë*, Nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendim i 30 qershorit 2009).
33. Aktgjykimi i Gjykatës Supreme ka ofruar arsyetim për faktet e rastit dhe gjetjet e tyre.
34. Gjykata konstaton se parashtruesi i kërkesës nuk ka mbështetur dhe arsyetuar pretendimet e tij për shkelje të Kushtetutës nga ana e vendimit të kontestuar.
35. Prandaj, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës.
36. Për më tepër, kërkesa e parashtruesit për mosbulimin e identitetit të tij duhet të refuzohet si e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me rregullat 36 (1) c) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 17 shtator 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve dhe ta publikojë në Gazeten Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- III. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani

